

כ"ד סיון, התשע"ה
11 ביוני, 2015

לכבוד
מר הלל רוט
מנהל אגף יישובים
המועצה האזורית שומרון

א.נ.מ.,

הנדון : סוגיות נקודתיות בדבר סמכויות, חובות וזכויות יישובי המועצה האזורית שומרון – אגודות שיתופיות וועדים מקומיים כ"ספק מים";

כללי

מועצה אזורית שומרון הינה רשות מקומית המוסמכת מכוח חוק למלא את חובותיה בקשר למים - הובלתם, הפקתם, הספקתם, צריכתם, מכירתם, וחלוקתם, פיקוח על שימוש במים וקצוב מים, וכן קביעתם וגבייתם של אגרות, היטלים ומיסים בקשר לפעולות הנדונות בדיני המים, בתחום שיפוטה המוניציפאלי. בתחום המועצה משמשים האגודות השיתופיות ויישובי המועצה כספקי מים לצרכניהם, מכוח הוראות הדין.

נתבקשנו על ידכם לחוות דעתנו בהתייחס לסוגיות נקודתיות שונות, כדלקמן :

מקור הסמכות, החובות והזכויות של ספקי מים לרבות וועדים מקומיים ואגודות שיתופיות, הוראות הקשורות לחובת היישובים לעתודות כספיות לאחזקה, הוראות בדבר ניהול משק הכספים וחשבונות הבנק, קביעת תעריפי מים, הקצבת מים לחקלאות, קביעת מכסות, ניהול משק כספים סגור וחובת הפרדת חשבון בנק, רכיבים הכלולים בתעריף מכירת המים לתושבים, קרן שיקום מים, חובת התקנת מדי מים ומימון, גביית מע"מ, האחראיות על צנרת המים, אחזקתה והחלפתה.

הנחות יסוד לגיבוש חוות הדעת

בעת גיבוש הממצאים בדו"ח, משרד עו"ד נעם ליברמן ושות' הניח והסתמך על דיוק, שלמות ועדכנות המידע המפורסם לציבור, לרבות נתונים ואסמכתאות משפטיות.

מסמך זה מהווה חוות דעת משפטית, עם זאת, האמור בחוות הדעת אמור לשקף בצורה סבירה והוגנת מצב נכון בזמן מסוים, על בסיס נתונים הגלויים בפנינו, הנחות יסוד שנקבעו ותחזיות שנאמדו. כל הנתונים המספריים מוצגים בסכומים נומינליים, אלא אם נאמר אחרת.

בכבוד רב ובברכה,
דוד אבידן, עו"ד

מקורות מידע

בסיס הנתונים הינו בהתאם לכללים ולתקנות, כפי שנקבעים מעת לעת על ידי רשות המים והביוב הממשלתית.

1. חוק המים, התשי"ט-1959
2. חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א - 2001
3. חוק העזר למועצה האזורית שומרון (אספקת מים), התשנ"א - 1990
4. כללי המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות), תשמ"ז-1987
5. כללי המים (תעריפי מים שמספקים ספקים מקומיים), תשנ"ד-1994
6. צו בדבר ניהול מועצות אזוריות (יהודה והשומרון) (מס' 783), תשל"ט-1979
7. צו בדבר ניהול מועצות מקומיות (יהודה והשומרון) (מס' 892), התשמ"א - 1981
8. צו בדבר סמכויות לעניין דיני מים (יהודה והשומרון) (מס' 92), התשכ"ז-1967
9. צו בדבר סמכויות לעניין דיני מים (יהודה והשומרון) (מס' 92), התשכ"ז-1967 כללי המים (יהודה והשומרון) התשע"ד - 2014
10. צו לתיקון חוק הפיקוח על המים מס' 31 לשנת 1953 (יהודה והשומרון) (מס' 158), התשכ"ח-1967
11. כללי המים (קביעת תנאים ברישיון), תשע"ד - 2014
12. תיקון כללי המים (בשימוש במים באזור קיצוב) (הוראת שעה), התשע"ד - 2014
13. תקנות המים (אמות מידה להקצאת מים לחקלאות) (הוראת שעה) התשע"ד - 2014
14. כללי מדידת מים (מדי מים), תשמ"ח-1988
15. כללי תאגידי מים וביוב (תעריפים לשירותי מים וביוב והקמת מערכות מים או ביוב), תש"ע-2009
16. כללי תאגידי מים וביוב (ניתוק אספקת שירותי מים או שירותי ביוב) התשע"ה - 2015
17. חוזר מנכ"ל משרד הפנים מיום 5, באפריל 2004 - נוהל הפעלת הסמכות לניתוק אספקת מים
18. חוזר מנכ"ל רשות המים מיום 10, במרץ 2013
19. בג"ץ 671/13 ו- 2388/14 משה מזרחי ואח' נ' הרשות הממשלתית למים וביוב ואח'
20. קובץ חקיקה מרוכז כפי שפורסם באתר רשות המים <http://www.water.gov.il/>

מבוא ;

בקצירת האומר ; על רקע כשלים במשק המים החליטה המדינה ליזום שינוי יסודי ומשמעותי במשק המים והביוב. בשנת 2010 החלה רפורמה במשק המים עם חקיקת חוק התאגידים, ובהמשך הוקמה רשות המים על פי תיקונים לחוק המים ולחוק התאגידים שנעשו בשנת 2006, וסמכויות שונות בתחום משק המים שהיו בעבר בידי שר האוצר, שר הפנים והשר לתשתיות לאומיות (כיום שר האנרגיה והמים) או מי מהם, הועברו למועצת הרשות הממשלתית למים וביוב.

פעילות הספקת המים לצרכנים נתונה כיום תחת הפיקוח של הרשות הממשלתית למים ולביוב (להלן – **רשות המים**), מתוקף סמכויותיה לפי **חוק המים**.

מכוח **חוק המים** הוענקו סמכויות לשלושה גופים מרכזיים :

א. **מועצת הרשות הממשלתית למים ולביוב (הגוף המחוקק)** - שבין תפקידיו, הסדרת משק המים והביוב, הסדרת השימוש במים וביוב, פיתוח משק המים והביוב והפיקוח עליו, קביעת כללים בדבר הפקת מים, הספקתם, כמותם ואיכותם וקביעת תעריפי מים וביוב ואמות מידה לשירות שעל ספקי שירותי מים וביוב לתת לצרכניהם

ב. **הרשות הממשלתית למים ולביוב (הגוף המבצע)** - שבין תפקידיה, לשמר את מקורות המים מבחינה כמותית ואיכותית, להסדיר את ההפקה, האספקה והצריכה של המים, לתכנן מערכות לאספקת מים, לפעול לקביעת תעריפי מים וביוב מבוססי עלות ולפקח עליהם, לפעול לקביעת אמות מידה לשירות ולפקח עליהם.

ג. **מנהל הרשות הממשלתית (הגוף המנהל)** - שבין תפקידיו, ניהול משק המים והביוב, בהתאם למדיניות הממשלה, ובכפוף להנחיות, הוראות וכללים שקבעה מועצת הרשות הממשלתית.

ד. **בתחומי יהודה ושומרון** - בהתאם להוראות הדין, מונה קמ"ט מים כ"ממונה" לעניין הצו בדבר סמכויות לעניין דיני המים באיו"ש.

עד למועד הקמתה של רשות המיס, ביום 1 בינואר 2007, סמכויות הפיקוח הכלכלי על מפיקי מיס וספקי המיס היו נתונות בידי הממשלה, כך שתעריפי אספקת המיס נקבעו במנותק מעלויות מתן השירות ועלויות הפיתוח של מערכות המיס שאותם הפעילו ספקי המיס השונים.

פעילות ספק המיס המרכזי בתחום אספקת המיס, הינה **מקורות חברת מיס בע"מ** (להלן – **מקורות**), המספקת למעלה מ-75% מאספקת המיס בישראל.

סוגי מיס : קיימים מספר סוגי מיס, כמו למשל: קולחין, מליחים, שפירים.
שימושים : קיימות מספר מטרות לשימוש במיס, למשל: תעשייה, חקלאות, מגורים.
תעריפים : הוראות החוק קובעות **תעריפים** ומנגנונים לפי סוגי המיס ו/או המטרות השונות.

א. תחולת דיני המיס על ספקי מיס ביהודה ושומרון

חוק המיס, התשי"ט-1959 (להלן – "**החוק**" או "**חוק המיס**"), מסדיר את ניהולם של מקורות המיס, שימורם, הקצאתם לשימוש וקביעת מחירם.

תחולת דיני המיס באזור יהודה ושומרון פורטו בהוראת סעיף 1 לצו דיני מיס, והם כוללים את מערכות הדינים והסמכויות, כדלקמן:

"**דיני מיס**" - כל הדינים, לרבות חוקים, תקנות, פקודות, צווים, מינשרים והוראות שהיו בתוקף באזור ביום הקובע בקשר למיס - הובלתם, הפקתם, הספקתם, צריכתם, מכירתם, וחלוקתם, פיקוח על שימוש במיס, קצוב מיס וקביעת מכסות מיס, הקמת מפעלי מיס, נהולם והספקת מיס מהם. שמירת מקורות מיס, מדידת מיס, מניעת זיהום מיס, עריכת סקרים ובדיקות בכל הנוגע לענייני מיס, קידוח בארות, שמיעת התנגדויות ועררים וכל הנהלים הכרוכים בכך. קביעת אזורים לפעולותיהם של מוסדות וגופי מיס שונים. מתן רשיונות והיתרים הדרושים ואשר ידרשו בתחומי הדינים הנ"ל, קביעתם וגבייתם של אגרות, היטלים, מיסים וארנונות בקשר לפעולות הנדונות בדינים הנ"ל וכל ענין אחר שלא הוזכר במפורש והדן בצורה כלשהי בנושאי מיס"

ב. מינוי קמ"ט מיס "הממונה" ביהודה ושומרון

בצו בדבר סמכויות לעניין דיני מיס (יהודה ושומרון) (מס' 92), התשכ"ז-1967 כללי המיס (יהודה ושומרון) התשע"ד – 2014 (להלן – "**כללי המיס ביו"ש**") נקבעה סמכותו של הממונה על האזור, כדלקמן:

"כל סמכות הניתנת על פי דיני המיס לאדם כל שהוא או לנושא משרה כל שהיא, **תהיה מוקנית לממונה** מיד לאחר פירסום צו מניין".

בצו לתיקון חוק הפיקוח על המיס מס' 31 לשנת 1953 (יהודה ושומרון) (מס' 158), התשכ"ח-1967 (להלן – "**צו הפיקוח**") נקבע, כי:

"לא יקים, לא יתקין, לא יחזיק ולא יפעיל אדם מכון מיס, אלא על פי רישיון מאת **הממונה** ובהתאם לתנאי הרישיון".

בהתאם להוראות כללי המיס באיו"ש, מונה **קמ"ט מיס** כ"**ממונה**" לעניין יישום הצו בדבר סמכויות לעניין כללי המיס, לרבות ענייני אכיפה:

"על אף האמור בסעיף 2, יהיה רשאי קצין מטה לענייני מיס במנהל האזורי (להלן – "**קמ"ט מיס**"), באישור ראש המנהל האזורי, להורות בהודעה כי הוראות כללי המיס, כולן או מקצתן, יחולו מחוץ לרשות המקומית; הוראה כאמור תכלול פירוט מדויק של השטח בו יחולו הכללים."

ג. תחולת חוק תאגידי מים וביוב ביהודה ושומרון

הוראות פרק ט'2 לצו בדבר ניהול מועצות אזוריות (יהודה ושומרון) (מס' 783), תשל"ט-1979 (תיקון מס' 99), וכן, צו בדבר ניהול מועצות מקומיות (יהודה ושומרון) (מס' 892), התשמ"א - 1981 (תיקון מס' 197) נקבע כי בפרק כ"א לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן – **חוק ההתייעלות**), בסעיף 81 ב, חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001 (להלן – **חוק תאגידי מים וביוב**), יחול בתחומי יהודה ושומרון, לרבות הגדרת סמכויות הסדרה, פיקוח ובקרה של מועצת רשות המים והביוב הממשלתית ושל מנהל רשות המים, ותחול בהתאם ובכפוף לחוק תאגידי מים וביוב ותקנותיו.

(תיקון מס' 99) "א71. המנהל הכללי של משרד הפנים, המנהל הכללי של משרד התשתיות הלאומיות והמנהל הכללי של משרד האוצר בישראל, רשאים בצו, על פי הצעת מועצת הרשות, שהוקמה בישראל לפי סעיף 124טו לחוק המים, התשי"ט-1959, כפי תוקפו בישראל מעת לעת, להחיל את הוראות פרק ט'2 לתקנות המועצות המקומיות (יהודה ושומרון), התשמ"א-1981, על מועצות אזוריות ולקבוע תנאים והתאמות לכך."

ד. לרשות המקומית סמכות קנויה מכוח חוק לאספקת מים - כספק מים מקומי;

הגדרת ספק מים נקבעה בכללי המים (תעריפי מים שמספקים ספקים מקומיים), תשנ"ד-1994, (להלן – **כללי ספקים מקומיים**) כדלקמן:

"**ספק מקומי**" – עיריה, מועצה מקומית לרבות מועצה אזורית, ועד מקומי, איגוד ערים, תאגיד או **אגודה שיתופית** המספקת מים לצרכניה, לרבות מי שפועל בתחומה, כולו או חלקו, לעניין הספקת מים, ומעט חברה;

בכללי המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות), תשמ"ז-1987, הגדרת ספק, הינה דומה:

"**ספק**" – צרכן שמספק מים לצריכה ביתית או למטרת תעשייה או למטרת חקלאות, לפי רישיון הפקה, והוא אחד מאלה:

(1) חברה, עיריה, מועצה מקומית לרבות מועצה אזורית, ועד מקומי, איגוד ערים, ובלבד שהם מספקים מים במדידה לצרכניהם לפי חוק מדידת מים, התשט"ו-1955, ומחייבים אותם לפי חשבון מים;

(2) צרכן שיתופי;

(3) אגודה שיתופית או תאגיד אחר

ה. מקורות תספק מים לספק משנה בהתאם לתכנית

הוראת סעי' 4 לכללי המים (קביעת תנאים ברישיון) (מקורות), תשע"ה-2014, קובעת כי **אספקת מים לספק משנה תיעשה בהתאמה לתכנית אב למים** של אותו ספק משנה, ובהעדר תכנית כאמור – בהנחה שמערכת המים של ספק המשנה עומדת בעקרונות תכנון מקובלים.

ו. חובת דיווח שנתית - וקביעת כמות מוכרת לספק מקומי

ספק מקומי יגיש דיווחים לרשות המים עפ"י החוק והמפורסם באתר רשות המים. דיווחים אלו כוללים מידע כמותי וכספי.

כמו כן, אחת לשנה, ולא יאוחר מתאריך ה-30/5 של אותה שנה, ישלח הספק המקומי, בדואר, לכל צרכן לכתובתו שאליה הוא שולח את החיובים בעד שירותי המים, הודעה לעניין חובתו לדווח על מספר הנפשות המתגוררות ביחידת הדיווח, לפי טופס הדיווח שצורף להודעה האמורה, וכן להצהיר על נכונות הפרטים הנכללים בו;

טופס הדיווח שיצורף להודעה יהיה לפי נוסח שיפרסם מנהל רשות המים, באתר האינטרנט של הרשות הממשלתית.

ז. תעריפי מים - ספקים מקומיים

- (1) **מים המיועדים לכל מטרות הצריכה או השימושים**, ייגבו בעד "כמות מוכרת", בנוסף לסכום הנקוב בכללי המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות), תשמ"ז-1987 (להלן - **כללי מקורות**);
- (1.1) בעד כל כמות שעד לכמות מוכרת - הסכום בשקלים חדשים שהוא צירוף הסכום הנקוב בסעיף (3)(7)(ב) 3.1.1.1 לכללי מקורות בתוספת - 2.835 שקלים חדשים למ"ק;
- (1.2) בעד כל כמות שמעבר לכמות המוכרת - הסכום בשקלים חדשים שהוא צירוף הסכום הנקוב בסעיף (3)(7)(ב) 3.1.1.2 לכללי מקורות בתוספת - 3.612 שקלים חדשים למ"ק;
- (1.3) על אף האמור בפסקת משנה (1.2), בעד כל כמות שמעבר לכמות המוכרת ומעבר ל-15,000 מ"ק לשנה שסופקו דרך מד-מים בודד - התעריף המתקבל בפסקת משנה (1.2) בהפחתה של 0.6 ש"ח למ"ק;
- מנהל הרשות הממשלתית למים וביוב יפרסם באתר האינטרנט של הרשות הודעה לעניין התעריפים, ויש להתעדכן בהתאם להחלטות הרשות.**

מספר הנפשות המתגוררות ביחידת דיור של צרכן מים יוכר לעניין צריכה ביתית בהתאם להוראות סעיף זה.

(2) למטרת חקלאות -

התעריפים לכל מ"ק מים מכמות המים המסופקת מאת מקורות יהיו כמפורט להלן:

(1)7 מים לחקלאות

1.1 מים שפירים

תעריף בעד כמות המים המוקצית בכל חודשי השנה בשקלים חדשים למ"ק

1.1.6 א בשנת 2015 - 0.21;

בשנת 2016 - 0.39;

בשנת 2017 - 0.442;

בשנת 2018 - 0.494;

בשנת 2019 - 0.546;

בשנת 2020 - 0.598;

בשנת 2021 ואילך - 0.653

1.1.7 כל שאר מפעלי מקורות - 2.154 בתוספת התעריף הנקוב בפסקת משנה 1.1.6 א.

1.1.9 תעריף לכמות מים נחרגת -

1. בשיעור שאינו עולה על 30% - 110% מהתעריף בפסקת משנה 1.1.7;

2. בשיעור שעולה על 30% - בעד כל כמות שמעבר לכמות המוכרת - (כלומר 6.043 ש"ח למ"ק);

...

1.3 קולחין -

1.3.1 תעריף לכמות מים קולחים נצרכת, באיכות של מי השקיה חקלאית בלא מגבלות, כפי שיקבע שר הבריאות לפי פקודת בריאות העם, 1940, עד לכמות המוקצית - 1.100

1.3.2 תעריף לכמות מים קולחים נצרכת, באיכות נמוכה מן הקבוע בפסקת משנה 1.3.1 או גבוהה ממוליכות חשמלית של 1.7 דציסימנס למטר, עד לכמות המוקצית - **תעריף הנמוך ב-14% מן התעריף הנקוב** (בפסקת משנה 1.3.1).

1.3.3 תעריף לכמות מים נחרגת -

(1) בשיעור שאינו עולה על 8% - 125% מן התעריף שצריך היה לשלם אלמלא היתה חריגה;

(2) בשיעור שעולה על 8% - 150% מן התעריף שצריך היה לשלם אלמלא היתה חריגה.

(2.2) במקרה של ביצוע אספקת מים למטרת חקלאות על ידי ספק מקומי יהיו התעריפים - לכל כמות מוקצית ולכל כמות נחרגת, הקבועים בכללי מקורות, לפי התעריפים, הכמויות וסוג המים כאמור בסעיף (1)7, לפי העניין;

יודגש: ספק מקומי יגבה, נוסף על האמור **תעריף חלוקת מים** בשיעור של 0.243 שקלים חדשים למ"ק. (בסה"כ 2.607 למ"ק, לפני מע"מ)

להלן טבלה המרכזת את תעריפי המים המסופקים על ידי מקורות או ספקים מקומיים:

1. תעריפי מים המסופקים מאת מקורות:

על-פי כללי המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות), התשמ"ז - 1987

מספר סעיף בכללים	סוג התעריף	תעריף (ש"ח לקוב) ללא מע"מ	תעריף (ש"ח לקוב) כולל מע"מ	הערות
1	חקלאות			
1.1.7	מים שפירים לחקלאות:			
	מים שפירים לחקלאות	2.364	2.790	
1.1.9	כמות נחרגת עד 30%	2.600	3.068	
	כמות נחרגת העולה על 30%	6.043	7.131	
1.2	שפד"ן לחקלאות:			
	כמות בהקצאה	1.110	1.310	
	כמות נחרגת עד 10%	1.470	1.735	
	כמות נחרגת העולה על 10%	2.070	2.443	
1.3.1	קולחים להשקיה בלתי מוגבלת לחקלאות:			
1.3.1	כמות בהקצאה	1.100	1.298	
	כמות נחרגת עד 8%	1.375	1.623	
	כמות נחרגת העולה על 8%	1.650	1.947	
1.3.2 א	מי קולחים לתשלובת הקישון			הוראת שעה עד 31.12.2015
	כמות נחרגת עד 8%	1.375	1.623	
	כמות נחרגת העולה על 8%	1.650	1.947	
1.3.2	מי קולחים באיכות נמוכה מהשקיה בלתי מוגבלת:			
1.3.2	כמות בהקצאה	0.946	1.116	
	כמות נחרגת עד 8%	1.183	1.396	
	כמות נחרגת העולה על 8%	1.419	1.674	
1.5	תעריפים מיוחדים לכמות בהקצאה:			
	זמר			הוראת שעה החל מ 1.7.2014 ועד 31.12.2015
	כמות נחרגת עד 30%	2.600	2.554	
	כמות נחרגת העולה על 30%	6.043	7.131	
	עיון	1.320	1.558	
	כמות נחרגת עד 30%	2.600	3.068	
	כמות נחרגת העולה על 30%	6.043	7.131	
	מחולה	0.750	0.885	

מספר סעיף בכללים	סוג התעריף	תעריף (ש"מ לקוב) ללא מע"מ	תעריף (ש"מ לקוב) כולל מע"מ	הערות
	כמות נחרגת עד 30%	2.600	3.068	
	כמות נחרגת העולה על 30%	6.043	7.131	
1.6	מים מליחים לחקלאות:			
1.6.1	מים מליחים	1.417	1.672	
1.6.2	מים שמוליכותם החשמלית בין 1.9 ל- 2.65 (דציסימנס)	1.275	1.505	חריגה עד 8% מהכמות המוקצית (כמות נחרגת) - 125% מהתעריף לכל דרגת מליחות. חריגה מעל 8% מהכמות המוקצית (כמות נחרגת) - 150% מהתעריף לכל דרגת מליחות.
	מים שמוליכותם החשמלית בין 2.65 ל- 3.4 (דציסימנס)	1.190	1.404	
	מים שמוליכותם החשמלית בין 3.4 ל- 4.1 (דציסימנס)	1.077	1.271	
	מים שמוליכותם החשמלית בין 4.1 ל- 4.8 (דציסימנס)	0.992	1.171	
	מים שמוליכותם החשמלית בין 4.8 ל- 5.2 (דציסימנס)	0.935	1.103	
	מים שמוליכותם החשמלית מעל 5.2 (דציסימנס)	0.850	1.003	
1.6.3	מים שתכולת הסולפטים, הברזל המומס, מימן הגופרית והמוליכות החשמלית, בהתאם לסעיף 1.6.3:	1.063	1.254	
3	מים שפירים לבית או לכל צריכה אחרת:			
3.1.1	ספק חד רשותי (שאינו תאגיד מים וביוב לפי חוק תאגידי מים וביוב)			ספק חד רשותי-ספק למעט חברה ולמעט ספק ברשות מקומית המספק מים בתוך תחום ישוב אחד או לספק אחר
3.1.1.1	כמות מוכרת	2.099	2.477	
3.1.1.2	כל כמות נוספת	6.043	7.131	
3.1.1.א.	ספק רב רשותי (שאינו תאגיד מים וביוב לפי חוק תאגידי מים וביוב)			ספק רב רשותי- ספק למעט חברה ולמעט ספק ברשויות מקומיות המספק מים בתוך תחום של יותר מרשות אחת
3.1.1.1.א.	כמות מוכרת	2.050	2.419	
3.1.1.2.א.	כל כמות נוספת	5.993	7.072	
3.1.1.ב.	לספק בתחום רשות מקומית			ספק ברשות מקומית-ספק שלא הקים חברה שחלות עליו הוראות סעיף 6א לחוק תאגידי מים וביוב, הפועל בתחום רשות מקומית שאינה מועצה אזורית ולמעט ספק שהוא מועצה מקומית תעשייתית
3.1.1.1.ב.	כמות מוכרת	2.609	3.079	
3.1.1.2.ב.	כל כמות נוספת	6.553	7.733	

2. תעריפי מים המסופקים מאת ספקים מקומיים (שאינם עוסקים מורשים):

כללי המים (תעריפי מים שמספקים ספקים מקומיים), תשנ"ד - 1984

התעריפים הינם עבור אספקת מים בלבד ללא שירותי ביוב

הערות	תעריף (ש"ל לקוב)	סוג התעריף
		מים שפירים לחקלאות:
1. התעריפים חלים על ספקים מקומיים - שבתחום מועצה מקומית או עירייה.	2.647	כמות א
2. כולל תעריף חלוקה ותעריף "שיקום".	2.883	כמות נחרגת עד 30%
3. התעריפים הנקובים הינם בהפחתת רכיב בגובה שיעור המע"מ	6.326	כמות נחרגת העולה על 30%
		מים אחרים לחקלאות:
התוספת הינה סכום של תעריף חלוקה ותעריף "שיקום" ובהפחתת רכיב בגובה שיעור המע"מ		התעריפים לפי כללי מקורות המפורטים בטבלה מס' 1 - מים לחקלאות שהרכבם מונע שימוש במי שתייה, מים מליחים, מי קולחים או מי שפד"ן ובתוספת של 0.276 (רכיבי חלוקה ואחזקה)
		מים שפירים לבית או לכל צריכה אחרת:
הזכאות לכמות מוכרת ליחידת דיור לא תפחת מ 7 קוב לחודש.	4.934	לכל כמות מוכרת
בעד כל כמות שעד 15,000 קוב בשנה, שסופקה דרך מד מים בודד (לרבות גינון, מסחר, מלאכה, שירותים, מוסדות, משרדים, עסקים ולמעט צרכן עוסק מורשה)	9.655	לכל כמות נוספת ולכל צריכה אחרת
לצרכן גדול מעל 15,000 קוב בשנה במד מים בודד	8.947	לכל כמות נוספת ולכל צריכה אחרת - לצרכן גדול
בעד כל כמות שעד 15,000 קוב בשנה, שסופקה דרך מד מים בודד	8.182	לכל צריכה אחרת לצרכן עוסק מורשה
לצרכן גדול מעל 15,000 קוב בשנה במד מים בודד	7.582	לכל צריכה אחרת לצרכן עוסק מורשה - צרכן גדול
בבתי חולים - בהתאם לכמות שאושרה לרכישה בתעריף זה.	3.160	בתי חולים, בתי מרחץ ומקוואות לפי חוק המים (סע' 112(ב)) שאינם עוסקים מורשים
		מים אחרים לכל צריכה אחרת:
		תוספת של 10% על התעריפים הנקובים בכללי מקורות המפורטים בטבלה מס' 1 - מים לכל צריכה אחרת שהרכבם מונע שימוש במי שתייה, מים מליחים, מי קולחים או מי שפד"ן
בהעדר הוראה על מתן שירותי תשתית או אישור מנהל הרשות לתעריף מסוים יהיה תעריף ברירת המחדל להולכת מים בין ספקים בהתאם לתעריף הנקוב לעיל	0.283	הולכת מים ע"י ספק מקומי לחברת מקורות או לספק מקומי אחר

סוג התעריף	תעריף (ש"ל לקוב)	הערות
		התעריף לכל קוב יהיה, בהתאם לתעריף הקבוע בכללי מקורות, לפי הכמויות, סוג המים והעניין בתוספת תעריף ההולכה.
אחזקת מערכות מים או ביוב לגבי מים לכל מטרה למעט חקלאות	0.430	
רכיבי חלוקה ואחזקה:		רכיב זה כלול בתעריף המים ואין לחייב בנוסף התעריפים הנקובים הינם בהפחתת רכיב בגובה שיעור המע"מ
תעריף חלוקת מים לחקלאות	0.206	
אחזקת מערכות מים או ביוב לגבי מים לחקלאות	0.077	התעריפים הנקובים הינם בהפחתת רכיב בגובה שיעור המע"מ

ח. הפרשי מדידה - צריכת מים משותפת תחולק בידי ספק מקומי ותיווסף לצריכה השוטפת;

(1) הפרשי מדידה הם ההפרש בין כמות המים שנמדדה במד המים הראשי בנכס לבין סך כל הכמויות שנמדדו בכל מדי המים המשויכים בנכס, באותה תקופה. כמות המים שעוברת במד המים הראשי עשויה להיות שונה, במקרים מסוימים, מכמות המים המצטברת שעוברת בכלל מדי המים המשויכים. הגורם לכך יכול לנבוע מסיבות רבות, כמו לדוגמא מים שנצרכו להשקיית גינה משותפת, שימוש בברז המים בחדר האשפה, קיומה של נזילת מים בשטח המשותף ואף הפרשי מדידה בין מדי המים.

הפרשי מדידה הינן "הפסד מים" וחובה להשיתם על הצרכנים. פחת מים - לעומת הפרשי צריכה, כמו למשל נזילות מים לפני המד המשותף, יחשבו כיפחתי ובעלות הפרשים אלו ישא ספק המים.

(2) **צריכת מים משותפת תחולק בידי הספק המקומי ותיווסף לצריכה השוטפת כדלקמן:**

2.1 (**בנכס המשמש למגורים בלבד**) – בחלוקה שווה לפי מספר יחידות דיור בנכס ;
2.2 (**בנכס אחר**) – לפי היחס שבין כמות המים שרשם מד-המים המשמש כל צרכן בנפרד, לבין הכמות הכוללת של המים שרשמו כל מד-המים הנפרדים בנכס ;
במקרים שבהם לא ניתן לפעול כאמור לעיל – **לפי חלוקה אחרת שתוסכם בין הספק המקומי לבין כל הצרכנים בנכס**, או באין הסכמה כאמור – לפי חלוקה אחרת, הנראית לספק המקומי כסבירה והולמת בנסיבות העניין.

צריכת המים המשותפת תיווסף לצריכה הביתית או הצריכה למטרה האחרת, לה משמשים המים בנכס ;

ט. גביית תשלום בשל החלפת מדי מים (שעוני מים)

ספק מקומי רשאי לגבות מהצרכן את מחיר מד המים המודד את המים המסופקים לו ואת הוצאות התקנתו והחזקתו, בתשלומים חודשיים או כתוספת יחסית למחיר המים. זאת בהתאם לתעריפים שנקבעו בתוספת לכללי תאגידי מים וביוב (תעריפים לשירותי מים וביוב והקמת מערכות מים או ביוב), תש"ע-2009 (להלן - **תעריפים לשירותי מים וביוב**), ובכללי מדידת מים (מדי מים), תשמ"ח-1988 (להלן - **כללי מדידת מים**).

במאמר מוסגר יצויין כי אף תאגיד צרכן רשאי לגבות ממשמש במים את מחיר מד מים, הוצאות התקנתו והחזקתו, כאמור לעיל.

בהקשר זה, יש לציין את הוראת סעיף 5 לתוספת לחוק העזר **למועצה אזורית שומרון (אספקת מים) התשנ"א-1991**, בה נקבע כי אגרת מד מים תשולם לפי מחיר מד המים ליצרן בתוספת חומרים והתקנה ובתוספת 15%.

חובת כיול ו/או החלפת מד מים:

- ספק חייב למסור מד מים המותקן ברשת המים שברשותו לבדיקה ולכיול במבדקה, כדלקמן:
- מד מים יימסר לבדיקה ולכיול **לפחות מדי שנתיים עד חמש שנים**, לפי גודלו של מד המים.
 - מדי מים בגדלים 50 מ"מ עד 150 מ"מ יימסרו לבדיקה ולכיול לפחות אחת לשלוש שנים;
 - מד מים רב-סילוני עם הנעה מגנטית, בגודל 1.5 מ"ק עד 2.5 מ"ק יימסר לבדיקה ולכיול לפחות אחת לחמש שנים;
 - מד מים משולב יימסר לבדיקה ולכיול אחת לשנתיים לפחות.

י. גביה תתבצע בהתאם למדידת מדי המים;

ספק מקומי יגבה את תעריפי צריכת המים אך ורק על פי קריאת מדי מים, שנעשה אחת לחודשיים לפחות בהתאם לתקנות מדידת מים (מדי מים), תשמ"ח-1988 (להלן – "תקנות מדידת מים"), ובסמוך למתן הודעה לצרכנים על תצורות המים שלהם כאמור באותן תקנות אחת לחודשיים לפחות (להלן – "ההודעה לצרכנים").

חשבון המים מורכב משני חיובים עיקריים:

האחד עבור הצריכה הפרטית בנכס אשר נמדדה במד המים המשוך לאותו צרכן **והשני** עבור הפרשי המדידה המיוחסים לנכס.

הצריכה הפרטית והפרשי המדידה המיוחסים לנכס מהווים את **סך הצריכה** המיוחסת לצרכן.

אופן החיוב:

צריכת המים נמדדת לפי ההפרש בין קריא מד המים בסוף תקופת החיוב הנוכחית לבין קריא מד המים בסוף תקופת החיוב הקודמת.

ספק מים מחייב את הצרכן עבור צריכת מים לפי **המכפלה של כמויות המים** שנמדדו במד המים המשוך לו, במהלך תקופת החיוב, **בתעריפי המים**.

חל שינוי בתעריפי המים בתוך תקופת הצריכה שאליה מתייחסת ההודעה לצרכנים, יראו את הצריכה כאילו התחלקה באופן שווה לכל יום בתקופת הצריכה, כאמור, והצרכן יחויב לשלם את התעריף הקודם בעד הימים שלפני יום השינוי ואת התעריף החדש בעד הימים מיום השינוי ואילך.

יא. חיוב בהתאם להערכה של צריכת מים;

במקרה בו ספק מקומי מצא כי מד מים לא פעל כהלכה במשך תקופה מסוימת ולא ניתן לקבוע את צריכת המים של הצרכן, יש לחייב את הצרכן בתשלום בעד כמות מים, שנקבעה בהתאם לאחת מן האפשרויות הבאות, על פי החלטת הספק המקומי:

- לפי הצריכה הממוצעת** במשך שני החודשים שקדמו לתקופה שבה מד המים לא פעל כהלכה ובמשך שני חודשים שלאחריה.
- או לפי הצריכה של התקופה המקבילה בשנה הקודמת**, ובלבד שהיתה מדידה תקינה של צריכת המים.

להלן, מקרים מסוימים, בהם רשאי הספק לחייב את הצרכן **לפי הערכת צריכה** ולא לפי הקריאות בפועל של מד המים. המקרים בהם כללי המים מאפשרים לבצע הערכת צריכה:

א. מד מים שחובל או נפגע

כאשר מד המים נפגע או חובל באופן שעלול לפגוע בדיוק ובאמינות של המדידה או שמד המים אינו ניתן לקריאה, יחייב הספק את הצרכן על בסיס הערכת צריכה. במקרה כזה, הספק חייב להחליף את מד המים בסמוך לזמן בו גילה את החבלה או הפגיעה.

ב. מד המים אינו מראה על צריכה כלשהי

כאשר מד המים אינו מראה צריכה כלשהי במהלך תקופת החיוב, עולה החשש כי מד המים אינו תקין. במקרה כזה, רשאי הספק לחייב את הצרכן שלא לפי המדידה בפועל, אלא על בסיס הערכת צריכה. הערכת הצריכה במקרים אלה תתבצע לכל היותר ביחס לשתי תקופות חיוב רצופות בהן לא נרשמה צריכה כלשהי במד המים. לאחר שתי תקופות חיוב בהן לא נמדדה כל צריכה במד המים בנכס, הספק אינו רשאי להוסיף ולחייב את הצרכן על בסיס הערכת צריכה ועליו להחליף את מד המים.

צרכן שחויב על בסיס הערכת צריכה בנסיבות אלה צריכה "0" לאורך שתי תקופות צריכה, יכול לפנות ולבקש כי הספק יכיר בכך שבאמת לא צרך מים במהלך התקופות.

ג. לא ניתן להגיע אל מד המים (מד המים אינו נגיש לקריאה)

כאשר לא ניתן להגיע אל מד המים לדוגמא: אם מד המים נמצא בחצר נעולה והצרכן לא אפשר לנציג החברה גישה למד המים, יערך החיוב לפי הערכת צריכה. יודגש: על הצרכן מוטלת החובה לאפשר נגישות למד המים. במקום בו בעיית הנגישות אינה נפתרת (צרכן אינו מאפשר גישה) קיימת האפשרות לבצע הערכת צריכה מעבר לכמות הקבועה בכללים ובהתאם לחוות דעת מקצועית לעניין הצריכה בנכס.

ד. לא ניתן להתקין מד מים בשל נסיבות שאינן תלויות בחברה

אם לא ניתן להתקין את מד המים בשל נסיבות שאינן בשליטת הספק (לדוגמא: אם הצרכן לא הכין את התשתית המתאימה להתקנת מד מים או שתואי השטח אינו מאפשר התקנת מד מים), יערך החיוב לפי הערכת צריכה. יודגש: במקרים בהם קיימת תשתית מתאימה להתקנת מד מים, חייב ספק המים להתקין את מד המים והוא אינו רשאי לבצע הערכת צריכה.

הבהרה: צרכן חייב בתשלום סכום מזערי השווה לתעריף עבור 1.5 מ"ק של מים בחודש (3 מ"ק בחודשיים), גם אם צרך פחות מכך באותה תקופה. חיוב זה משקף תשלום בעבור זמינות האספקה וקריאת המונה בשטח. יש להדגיש כי תשלום זה לא ייגבה בנוסף לחשבון הצריכה בפועל של הצרכן.

צרכן אשר הגיש בקשה לנתק את נכסו ממד המים המשוך, לא יחויב לשלם את התשלום המזערי. יחד עם זאת, בנכסים, כגון בתים משותפים, בהם מותקן מד מים ראשי, יחויב צרכן בהפרשי המדידה, גם אם מד המים המשוך לו נותק ממערכת המים.

כיצד מתבצעת הערכת צריכה במד מים, כאשר אין נתונים על הצריכה הרגילה?

במקרים בהם יש לבצע הערכת צריכה ואין בידי תאגיד המים כל נתונים על הצריכה הרגילה, למשל כאשר לא מותקן מד מים בנכס, ואין ביכולת החברה לפנות ולבדוק צריכות קודמות בנכס, תיעשה הערכת הצריכה באופן הבא.

1) אם מדובר **במד מים משוך** (מד מים דירתי), תעמוד הערכת הצריכה על 20 מ"ק לחודש במקרה של קריאה חד חודשית (40 מ"ק לחודשיים). אם תקופת החיוב היא לא בדיוק חודש או חודשיים, יעשה החישוב באופן יחסי. לדוגמא, בחודשים יולי-אוגוסט יש 61 ימים. אם למשל תקופת החיוב באותם חודשים הייתה בפועל 57 ימים, תעמוד הערכת הצריכה על 37.3 מ"ק (57/61 X 40 מ"ק = 37.3 מ"ק).

2) אם מדובר **במד מים ראשי** (למשל: מד ראשי לבית משותף), תעמוד הערכת הצריכה על מכפלה של מספר הצרכנים בנכס ב-25 מ"ק לחודש. לדוגמא, בבית משותף שבו 8 צרכנים, תעמוד הערכת הצריכה על 200 מ"ק לחודש (8 צרכנים X 25 מ"ק לחודש = 200 מ"ק לחודש), או 400 מ"ק לחודשיים. אם תקופת החיוב היא לא בדיוק חודש או חודשיים, יעשה החישוב באופן יחסי.

יב. תשלומי מס ערך מוסף (מע"מ)

הוראות כללי המים ספקים מקומיים, קובעות מפורשות כי למעט אם נקבע אחרת, התעריפים הנקובים בכללים כוללים מס ערך מוסף כמשמעותו בחוק מע"מ, ככל שחב חיוב במס ערך מוסף לפי חוק מע"מ.

ככל שנקבעו תעריפים בדרך של הפניה לתעריפים שאינם נקובים, הקבועים בדבר חקיקה אחר, ייוסף להם סכום בגובה המע"מ, ככל שלא נכלל שם חיוב במע"מ.

בכפוף לכך, מוסד ללא כוונת רווח לפי חוק מע"מ, המספק מים לצרכן עוסק או הפטור ממע"מ, יפחית מכל תעריף הנקוב בכללים אלה, לגבי כמות המים שהוא מספק לצרכן כאמור, סכום בגובה מכפלת שיעור המע"מ, בתעריף הנקוב בכללים אלה.

הבהרה בהקשר זה: הטבלה המרכזת לעיל, נוקבת בתעריפי המים המסופקים על ידי ספקים מקומיים, כדוגמת היישובים ביו"ש, בהפחתת רכיב המע"מ.

יג. קרן שיקום לאחזקת מערכות מים וביוב;

ספק מקומי, שלא הקים חברה, לרבות מי שבא במקומו לאספקת המים בתחומו, יגבה מצרכניו נוסף על התעריפים הנקובים בכללים אלה, 0.43 למ"ק, בעד השקעות למטרת שיקום, חידוש ופיתוח מערכות מים או ביוב ופיתוח מערכות מים וביוב, בתחומי אותו ישוב (להלן – "קרן שיקום").

מובהר כי בכל מצב, אין לגבות מעל תעריפי המקסימום.

כספי קרן השיקום של היישוב משמשים לפיתוח ו/או לחידוש תשתיות מים וביוב בישוב כפי שנקבע בכללים ובעת השימוש בכספי הקרן העלויות נכללות כרכוש הישוב.

על גביית כספי קרן השיקום עבור ספק מים מקומי לא יחול מע"מ באם כספים אלו יושקעו כאמור בכללים. תעריפי השיקום מגולמים בתעריפי המים הנגבים בהתאם לכללי המים ספקים מקומיים.

הכספים המיועדים לקרן שיקום מים ינוהלו בחשבון בנק נפרד (או בתת חשבון נפרד) בבעלות הספק המקומי, שישמשו בעד השקעות למטרת שיקום, חידוש ופיתוח מערכות מים או ביוב בתחומו;

הספק המקומי, ינהל את הכספים במשק כספים סגור ולא יעשה כל שימוש בכספים כאמור שלא למטרה שנועדו לה, לא ישעבד או ימחה כספים אלה ולא ייתן זכות קיזוז לגביהם, אלא אם כן השעבוד, ההמחאה או זכות הקיזוז משמשים למטרה שנועדו לה הכספים שהפקיד בחשבונו.

הבהרה ראשונה:

גביית תשלומי חובה בהתאם לחוק עזר למועצה אזורית שומרון (אספקת מים) התשנ"א- 1991 תתבצע בנוסף לגביית תשלומים עבור קרן שיקום.

בהתאם לכללי המים ספקים מקומיים, אין בגביית תשלומים בעבור קרן שיקום כדי לבטל תשלומים אחרים בעבור שירותי מים או ביוב שאותם גובה הספק המקומי כדין לפי חוקי עזר.

יחד עם זאת, ספק מקומי הגובה תשלומים בעד שירותי מים או ביוב לפי חוקי עזר יעביר את הכספים שגבה לחשבון נפרד ויחולו לגבי ניהול הכספים בחשבון כמפורט לעיל.

הבהרה שנייה:

במקרה של סתירה בין הוראות דין חוקי העזר להוראות כללי המים ספקים מקומיים, יהיו כללי המים לספקים מקומיים עדיפים על כל הוראה או קביעה בחוקי עזר של ספקים מקומיים, הסותרת אותם או שאינה תואמת להם, ובאים במקומה.

יד. כללי המים ספקים מקומיים, קובעים הוראות ונהלים בדבר חיוב במקרה שנתגלתה נזילה סמויה ברשת הפרטית של הנכס;

במקרה שנתגלתה בנכס נזילה סמויה של מים ברשת הפרטית של הנכס, יעריך הספק המקומי את הצריכה הממוצעת בנכס בתקופה המקבילה בשנה הקודמת או במשך השנה השוטפת, על פי החלטת הספק המקומי (להלן – הצריכה הממוצעת);

בעד הצריכה הממוצעת ישולמו התעריפים כמפורט בכללי המים ספקים מקומיים;

בעד מים שכתוצאה מהנזילה הסמויה, לא נעשה בהם שימוש מעבר לצריכה הממוצעת, ישולם התעריף הקבוע בסעיף 7(3)(ב) בפסקת משנה 3.1.1.2 בכללי מקורות;

הספק המקומי יתנה חיוב מופחת בהמצאת הוכחת על תיקון הנזילה הסמויה ויגביל את החיוב כאמור לשתי תקופות חשבון בלבד;

טו. נהלים וסדרים בדבר פעולת ניתוק אספקת מים לצרכנים ו/או סרבני תשלום;

החל מיום 31/3/2015 נכנסו לתוקפם כללי תאגידי מים וביוב (ניתוק אספקת שירותי מים או שירותי ביוב), התשע"ה – 2015 (להלן – "כללי ניתוק אספקת מים לצרכנים"), שמטרתם:

- א. להסדיר את המקרים והתנאים לביצוע פעולת ניתוק אספקת מים כאמצעי להבטחת תשלום חשבונות צריכה שוטפים של צרכנים, אך לא כאמצעי לגביית חובות עבר;
- ב. להבטיח כי צרכן ביתי לא ינותק מאספקת המים בשל אי תשלום חובו, אלא אם כן אישר זאת מנהל הרשות, בהתאם לכללים אלה;
- ג. להבטיח שחברה תעשה שימוש בסמכותה לבצע פעולת ניתוק אספקת מים באישור מנהל הרשות, תוך צמצום הפגיעה בצרכן, תוך בחינת האפשרות לעשות שימוש באמצעים חלופיים לפי כללים אלה ובכלל זה – הסדר תשלום, ובשים לב לחיוניותם של שירותי המים, בהתחשב בסוג הנכס, השירותים הניתנים בו והיקף הפגיעה הצפויה להיגרם לצרכן.

(חל גם ביו"ש כאמור בס' א' לחוות הדעת)

בהתאם לכללי ניתוק אספקת מים לצרכנים, צרכן ביתי לא ינותק מאספקת המים בנכסו בשל אי תשלום בעד אספקת מים או שירותי ביוב בנכס, אלא בהתקיים התנאים המפורטים להלן.

ניתוק אספקת מים לנכס שהינו צרכן ביתי

ספק מים רשאי לפנות בבקשה לרשות המים באמצעות קמ"ט המים ביו"ש, לאשר ביצוע פעולת ניתוק אספקת מים בנכס של צרכן ביתי בשל אי-תשלום חוב שוטף בעד אספקת מים או שירותי ביוב בנכס, ובלבד שהתקיימו כל אלה:

- א. גובה החוב השוטף, למעט הפרשי הצמדה, מתוך יתרת החוב של הצרכן הביתי, שהגיע מועד פירעונו, עולה על 1,000 שקלים חדשים;
- ב. הצרכן הביתי לא שילם לחברה בעד אספקת מים או שירותי ביוב בעד ארבע תקופות חיוב רצופות או בעד תקופות חיוב לסירוגין (להלן – תקופת החיוב המאוחרת);
- ג. טרם חלפו 12 חודשים מהמועד האחרון שהיה על הצרכן הביתי לשלם בעד תקופת החיוב המאוחרת, לפי העניין;

ד. התקיימו אחד או יותר מאלה:

- ד.1. הצרכן הביתי סרב למסור את מספר תעודת הזהות שלו וכתובת מגוריו העדכנית כפי שמופיע ברישומי רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול;
- ד.2. הספק לא הצליח לגבות את החוב השוטף למרות מיצוי הליכי הגבייה וחלפו 30 ימים לפחות ממועד מיצוי ההליכים כאמור;

ניתוק אספקת מים לנכס אחר שאינו צרכן ביתי;

ספק מים רשאי לבצע פעולת ניתוק אספקת מים בנכס אחר, שאינו צרכן ביתי, בשל אי תשלום חוב לגבי אותו נכס, לאחר מיצוי הליכי הגבייה, למעט לגבי חובות שעליהם הוגשה בקשה לבירור חשבון ושטרם ניתנה בה החלטה, בהתקיים אחד מאלה:

- א. הצרכן לא שילם בעד אספקת מים או בעד שירותי ביוב בשל תקופות חיוב רצופות או בשל תקופות חיוב לסירוגין;
- ב. הצרכן לא שילם תשלום, אחד או יותר, לפי הסדר תשלום שנקבע לו;
- ג. הצרכן לא שילם תשלום בהתאם לכללי שפכי מפעלים, ובלבד שלא קיימת לגבי התשלום האמור תלונה ושטרם התקבלה לגביה החלטה.
- ד. ספק לא יבצע פעולה כאמור אלא לאחר ששלחה לצרכן התראה.
- ה. על אף האמור ראה הספק כי יש בביצוע פעולת ניתוק אספקת מים משום חשש לפגיעה בסביבה, לא יבצע פעולה כאמור אלא לאחר שקיבלה אישור מאת ממונה שפכי תעשייה;
- ו. על אף האמור, ספק לא יבצע פעולת ניתוק אספקת מים בשל אי תשלום חוב נכס אחר שהוא אחד מאלה:

1. מוסד חינוך רשמי כהגדרתו בחוק לימוד חובה, בית ספר או גן ילדים, שבו מתחנכים תלמידים באופן שיטתי, המעניק חינוך גן ילדים, חינוך יסודי, חינוך על יסודי או חינוך מיוחד, והמחזיק ברישיון לפי חוק פיקוח על בתי ספר.

2. מוסד חינוך תרבותי ייחודי כהגדרתו בחוק מוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים.

3. מוסד רפואי.

4. מעון יום שיקומי.

5. נכס מקרקעין של מערכת הביטחון או המצוי בשימושה, בזמן פעילות מבצעית או מלחמה הקשורה לפעילות בנכס האמור, בכלל זה, בתי סוהר, מתקני שהייה ומתקני מעצר שמפעילה מערכת הביטחון.

6. נכס מקרקעין של הרשות הארצית לכבאות והצלה כמשמעותה בחוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, או נכס בשימושה.

החלטת רשות בדבר ניתוק אספקת מים, תתקבל על ידי ועדה שתורכב מעובדי הרשות המקומית, על פי קביעת ראש הרשות המקומית שתקבל את אישור הממונה באיו"ש.